

universell*

Oppdrag og strategi 2019 - 2022

***Nasjonal enhet for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljøutvalg i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning**

OPPDRA

Visjoner

Universell arbeider på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet som en nasjonal pådriverenhet, koordinator og et senter for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljøutvalg i høyere utdanning. Fra 2019 fikk Universell en utvidet støttefunksjon for fagskolenes arbeid med inkludering, universell utforming og tilrettelegging.

Universell har tre hovedarbeidsområder, som gjenspeiles i enhetens visjoner for arbeidet:

- 1. Høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning skal være tilgjengelig for alle**
- 2. Læringsmiljøutvalgene (LMU) skal være en arena for medvirkning og utvikling av institusjonenes arbeid med læringsmiljø**
- 3. Universell utforming skal være et fag- og kunnskapsområde i høyere utdanning**

Visjonene er utdypet i konkrete mål og operasjonalisert i Universells årlige virksomhetsplan, se www.universell.no/vpl

Roller

Universell har flere roller. Universell er:

- **pådriver** for gjennomføring av tiltak i samarbeid med oppdragsgivere og utdanninginstitusjonene, og gjennom dette forsterke god praksis og endre det som ikke fungerer
- **rådgiver og samarbeidspartner** for departementer, direktorater og offentlige etater, utdanningsinstitusjoner og andre oppdragsgivere innen enhetens hovedarbeidsområder
- **kunnskapsutvikler og formidler** innen enhetens hovedarbeidsområder

Universell

**Nasjonal enhet for inkludering,
universell utforming,
tilrettelegging og
læringsmiljøutvalg**

Nettsted

www.universell.no

www.vuu.no

Kontakt

Universell
NTNU
Kolbjørn Hejes vei 4
7491 Trondheim

Epost:

kontakt@universell.no

Twitter:

[Universell_no](https://twitter.com/Universell_no)

Facebook:

facebook.com/universell

Universell er organisatorisk tilknyttet NTNU, men har en nasjonal rolle og uttaler seg på selvstendig grunnlag i alle saker.

- **nettverksbygger** for ansatte i universitets- og høyskolesektoren og andre samarbeidspartnere innen hovedarbeidsområdene

Konkretisering av visjoner og mål

1. Høyere utdanning og fagskoleutdanning skal være tilgjengelig for alle

Universell skal utvikle, formidle og tilby kunnskap om inkludering, universell utforming og individuell tilrettelegging som strategier for et inkluderende læringsmiljø ved norske utdanningsinstitusjoner.

Universell skal bidra til at ansatte som har betydning for utvikling et inkluderende læringsmiljø tilbys kompetanse, nettverk, møteplasser og gode verktøy til bruk i arbeidshverdagen.

Universell skal utarbeide anbefalinger for god praksis for inkludering på tvers av sektorer, departement, utdanningsinstitusjoner og offentlige etater og direktorater.

2. Læringsmiljøutvalgene (LMU) skal være en arena for medvirkning og utvikling av institusjonenes arbeid med læringsmiljø

Universell skal utvikle, formidle og tilby kunnskap og erfaringer om hvordan LMU kan organiseres, synliggjøres og benyttes som premissleverandør for arbeidet med et godt læringsmiljø.

Institusjonene skal tilbys kompetanse, nettverk, møteplasser og verktøy for å sikre et velfungerende læringsmiljøutvalg.

3. Universell utforming skal være et fag- og kunnskapsbegrep i høyere utdanning

Universell skal bidra til å utvikle universell utforming som fag- og kunnskapsbegrep i høyere utdanning, slik at universell utforming er et gjennomgående og naturlig faglig tema i relevante studieprogram og emner.

Universell skal legge til rette for økt kompetanse om universell utforming blant vitenskapelige ansatte, samt stimulere lærestedene til å øke omfanget og kvaliteten på undervisningen innen tematikken.

Målgrupper og nettverk

1. Ansatte ved universiteter, høyskoler og fagskoler

Universell skal gi støtte, nettverk og kompetanse til de som arbeider i direkte kontakt med studentene, gi beslutningsgrunnlag til institusjonens styre og ledelse, og gi kunnskap og verktøy for vitenskapelig og administrativ ansatte som arbeider innenfor Universells områder.

2. Medlemmer av læringsmiljøutvalgene (LMU)

Universell skal utvikle kompetanse og nettverk i samarbeid med ansatte og studenter som er medlemmer av institusjonenes læringsmiljøutvalg (LMU).

3. Departementer, offentlige etater og direktorater

Universell skal søke innspill fra og samarbeide med aktuelle departementer, offentlige etater og direktorater for felles formidling og utvikling av kunnskap

4. Interesseorganisasjoner og kompetansesentra

Universell skal søke innspill fra og samarbeide med student- og interesseorganisasjoner og andre kompetanseenheter innen enhetens arbeidsområder.

5. Samarbeidspartnere i Norden og EU

Universell skal bidra internasjonalt ved å delta i aktuelle prosjekter og nettverk innen hovedarbeidsområdene. Dette gjelder spesielt samarbeidspartnere og oppdragsgivere i Norden og EU.

Strategiske områder 2019-2022

Tema 1: Politikk, lovverk og styrende dokumenter

Universell skal påvirke og konkretisere overordnet politikk og gjeldende politiske føringer for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljø.

Tiltak

A. Påvirkning og endring

All utdanning er i kontinuerlig endring. Det utvikles ny kunnskap som berører enhetens arbeidsområder, strategiske dokumenter skal både forstås og fornyes, og lover, forskrifter og annet regelverk skal endres og tilpasses for svare på samfunnets utfordringer. Tema som læringsmiljø, inkludering, universell utforming og tilrettelegging må ivaretas i en slik kontekst.

Universell skal

- aktivt søke kunnskap om aktuelle tema og prosesser som er i utvikling og endring
- arbeide proaktivt og påvirke beslutningstakere innen utdanningsområdet til å ta inn tema som mangfold, inkludering, universell utforming, tilrettelegging og funksjonsnedsettelse i styrende dokumenter for sektoren
- svare på høringer, bidra i offentlig meningsutveksling og delta i offentlige utvalg som omhandler senterets kjerneområder

B. Utdyping og forståelse

Sektoren ønsker konkretisering og tolkning av lover, offentlig styringsdokument og relevante utredninger gjennom eksempler og sektorspesifikk kunnskap fra arbeidsfeltene.

Universell skal

- Utvikle og innhente dybdekunnskap om sentrale lover, forskrifter og relevante utredninger innen enhetens arbeidsområder
- produsere sektortilpasset og tematisk opplæringsmateriell om lover, regelverk, politiske føringer og strategiske dokumenter for enhetens målgrupper

Tema 2: Tilbud og tjenester av høy kvalitet

Universell skal bidra til å utvikle kvalitetssikrede tilbud og tjenester for å ivareta inkludering, mangfold, funksjonsnedsettelse og studentenes medvirkning

Tiltak

A: Utvikle kunnskap gjennom prosjekter og utredninger

Prosjekter og utredninger skal gi interessenter et beslutningsgrunnlag for å styrke god praksis, eller endre eksisterende praksis der dette er nødvendig. Universell skal arbeide systematisk og metodisk gjennom:

- planlegging
- informasjonsinnhenting
- involvering og medvirkning
- formidling
- utprøving
- evaluering
- forbedring

Universell skal

- utvikle tematiske veiledere med grunnleggende kunnskap og praktiske verktøy innen hovedarbeidsområdene, slik som inkludering, mangfold, funksjonsnedsettelse, universell utforming og læringsmiljøarbeid
- utvikle prosessveiledere for kvalitetssikring, utvikling og medvirkning

- sørge for kunnskapsinnhenting og medvirkning

Utviklingsarbeid gjøres i samarbeid med utdanningsinstitusjonene, aktuelle departementer, offentlige etater og direktorater, studentorganisasjoner og interesseorganisasjoner. Relevans, medvirkning, imøtekommenhet, respekt og nøyaktighet er viktige premisser for samarbeidet. I alle større prosjekter inviteres deltakere fra sektoren og andre kompetanseenheter inn i arbeidet. Universells referansegruppe bistår på tvers av saksområder.

B: Tilby fysiske og digitale møteplasser og nettverk for dialog, medvirkning og felles utvikling

Møteplassene i form av konferanser og temamøter er Universells viktigste arena for nettverk, dialog, medvirkning og felles utvikling. Direkte oppfølging ute i sektoren er et annet viktig felt for kunnskapsutvikling og deling. Universell tilbyr også et digitalt nettverk gjennom epostlister, nettsider og sosiale media. Formålet med møteplassene er å gi sektoren arenaer for faglig diskusjoner, påfyll og fellesskap.

Universell skal

- tilby kunnskap til alle målgrupper gjennom foredrag, opplæring/ kurs, møtedeltakelse, fasilitering og dialog på relevante saksområder
- tilby nasjonale temamøter for faglig påfyll og diskusjon
- arrangere nasjonale konferanser på tvers av hovedarbeidsområdene
- tilby digitale møteplasser for dialog og diskusjon

Det er et mål at alle offentlige utdanningsinstitusjoner skal ha hatt besøk av Universell og/ eller deltatt på nasjonale konferanser i perioden.

Tema 3: Digital formidling og opplæring

Universell skal tilby digital formidling, opplæring og kursing innen enhetens arbeidsområder

Utdanningssektoren preges av en omfattende digitalisering, og tempoet øker. Digitaliseringen må brukes riktig, og universell utforming skal være det bærende prinsippet.

Universell har lenge prioritert oppsøkende virksomhet, for bedre felles forståelse og utvikling av saksfeltet. Universell skal i perioden også tilby nettbaserte tjenester for kurs, opplæring og kompetanseutvikling i sektoren. Dette formidles gjennom Universells nettsider, e-læringsportaler, webinarer, epostlister, nyhetsbrev og sosiale media.

Universell skal:

- sørge for at alt materiell som produseres av Universell gjøres åpent tilgjengelig for målgruppen
- tilby digital kompetanseheving og opplæring på alle saksområder i form av tematiske kurs og digitale veiledere, og gjennom bruk av pedagogiske verktøy for digital læring
- sørge for at all digital opplæring og bruk av digitale læremidler er utformet etter prinsippene for universell utforming av læring og IKT
- sikre jevnlig formidling av nyheter og relevant informasjon gjennom felles epostlister og nyhetsbrev